

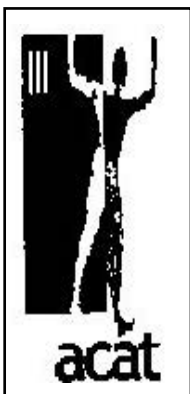
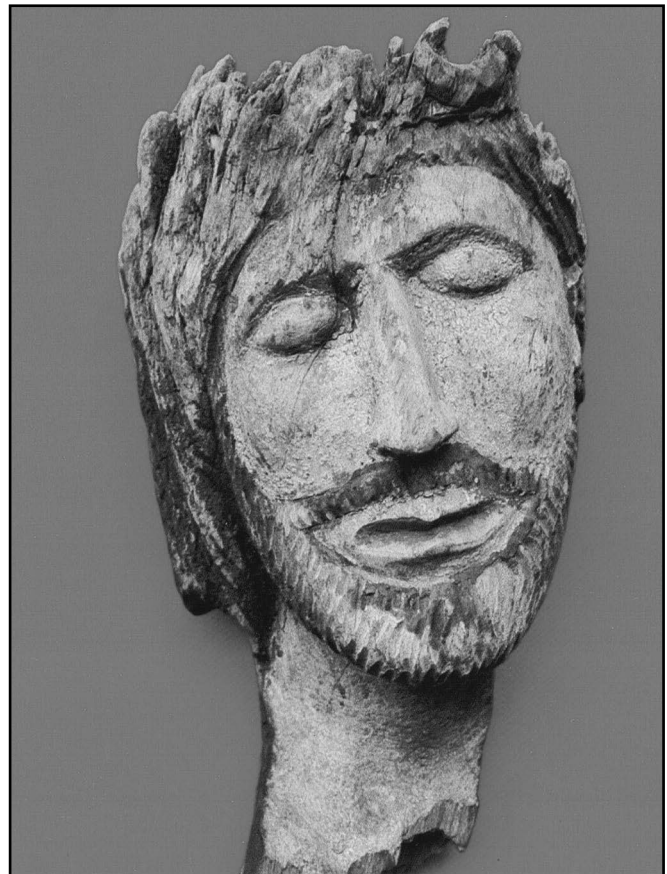
ACAT informa

Gener-Febrer-Març 2018

Butlletí **124**

El meu servent,
després del
que ha sofert
la seva ànima,
veurà la llum
i se'n saciarà;
ell, que és just,
farà justos
tots els altres,
perquè ha pres
damunt seu
les culpes
d'ells.

Isaias 53, 11

■ LA PRESÓ ■ ASSEMBLEA DE L'ACAT ■ CRIDES INSTITUCIONALS ■
CRISTIANS CONTRARIS A LA TORTURA ES MANIFESTEN PELS
PRESOS POLÍTICS ■ L'OMCT CRITICA ESPANYA A L'ONU PER
LA REPRESSIÓ I L'ÚS EXCESSIU DE LA FORÇA ■ ESTRASBURG
CONDEMNA ESPANYA PER MALTRACTAMENT A DOS ETARRES ■
LA VEU DE HUMAN RIGHTS WATCH ■ UNA CARTA EXEMPLAR
■ CADENA PERPÈTUA PER ALS PILOTS DELS VOLS DE LA MORT
ARGENTINS ■ DONAR LA PRÒPIA VIDA ■ CAMÍ DE LA CREU AMB
ELS CRUCIFICATS ■

ACAT. Anglí, 55. 08017 Barcelona
Tel.: 93 203 89 15. C/el.: acat@pangea.org
Web: <http://acat.pangea.org>

EDITORIAL

LA PRESÓ

El 26 de febrer, gràcies a una xerrada organitzada conjuntament pel Casal Loiola i l'ACAT, vam poder escoltar Jesús Roy, mercedari i membre de la Pastoral Penitenciària, Josep Mª Fabró, capellà al Centre penitenciar Brians 2, i Enric Cancio, educador de Serveis Penitenciaris. Heus ací el testimoni de tres persones que dediquen la seva vida al servei dels presos.

Enric Cancio va començar recordant l'article 25.2 de la Constitució espanyola que precisa que la presó ha d'estar orientada vers l'educació i la reinserció de l'intern. És el punt més important. Al mateix temps, el pres ha de poder tenir accés a la cultura per garantir el dret al desenvolupament integral de la seva personalitat. L'equip de tractament format per psicòlegs, juristes-criminòlegs i treballadors socials es proposa com a finalitat la reinserció del pres a la societat. Parlant en tant que cristià, Enric Cancio subratllava que procurava tractar els interns amb misericòrdia i amb la màxima atenció. La seva meta principal era que el pres no reincidís en el camí del delictes. Ens deia que, per a ell, els presos preventius eren innocents si no hi havia hagut encara sentència ferma.

El Pare Roy, amb una llarguíssima experiència a diferents presons, va iniciar la seva intervenció citant la carta als Hebreus, cap. 13: "Recordeu-vos dels presos com si fóssiu presos amb ells". I afegia que, sincerament, mai no hi havia anat a convertir ningú. "Els presos són persones i intento aprendre els seus noms i recordar-los en tot moment. La meva feina més important a la presó és escoltar tothom i el millor que em pot passar és que em diguin: 'Pare, no m'ha resolt el problema, però li estic agraït perquè vostè m'ha escoltat'." En el món de la presó, on la caritat no existeix, els interns valoren molt la feina altruista dels voluntaris. La majoria són persones amb grans mancances afectives, sense suport familiar, un fet que els fa valorar encara més les visites dels voluntaris.

Mn. Fabró va parlar sense pèls a la llengua: "La presó és un càstig. Pot ser un càstig just o també injust, i sempre genera por i desconfiança en l'intern." Constata que la convivència hi és molt difícil, ja que els presos venen de realitats molt diverses i complexes. "A les presons hi ha molt patiment i els presos s'ho passen molt malament. La presó no és un àmbit natural." Segons ell, no s'hauria de construir cap més presó.

Mn. Fabró també és conegut per la Llar Àngel Guimerà. És un pis a Martorell amb capacitat d'acollir sis interns en el moment de la seva sortida de la presó en el cas de no tenir cap lloc on anar. La Llar Àngel Guimerà subsisteix únicament gràcies a donacions privades que Mn. Fabró va agrair.

El Pare Manel, present a l'acte, va afegir aquest comentari ben cru: la presó és un aïllament en vida de persones que molesten, i la societat n'està molt contenta.

Per a la seixantena de persones assistents, certament va ser una xerrada impactant.

Emili Chaux i Ferrer, president de l'ACAT

XXXI ASSEMBLEA ORDINÀRIA DE L'ACAT

El dissabte 17 de març del 2018 vam celebrar, en el monestir de Sant Pere de les Puel·les de Barcelona, l'assemblea anual de la nostra ACAT.

El president, Emili Chalaux, va fer un repàs de les activitats portades a terme durant el curs passat i dedicades als següents temes: Fundació Ared, el 4-5-2017, Afatrac, el 30-10-2017, Egueiro, el 20-11-2017, i La Presó, el 26-2-2018. Els tres primers actes es proposaven difondre "activitats modèliques", que tendeixen a donar solucions alternatives a la privació de llibertat.

L'ACAT va intervenir a favor d'un pres sotmès a règim d'aïllament (DERT), que finalment fou traslladat a una presó més adequada a les seves circumstàncies. Emili Chalaux també va explicar el desenllaç favorable de dos casos d'extradició evitada: el de Nekane Txapartegui i el del periodista suec-turc Hamza Yalçin. A continuació, ens va informar sobre els contactes amb la Federació Internacional de les ACAT, el 10-11-2017 i el 26-2-2018, per tal que condemni la presó preventiva de dirigents d'associacions cíviques i de polítics catalans.

Entre el 9 i el 14 d'abril, el president i el tresorer de l'ACAT assistiran, a la Costa d'Ivori, a un Congrés africà contra la Pena de Mort i a un Consell internacional de la FIACAT. Lluís Batlle i Joan Soler van explicar que, durant l'any 2017 s'havien enviat 36 crides dirigides a 22 països diferents. Joan Soler, vicepresident, va deixar el seu càrrec i va acceptar la reelecció. Es van aprovar els comptes del 2017 i el pressupost per a l'any 2018.

A la tarda, en Convocatòria general extraordinària, Oriol Llobet va presentar la modificació dels estatuts de la nostra ACAT, per eixamplar els objectius de l'ACAT i també per adaptar-nos a la nova legislació vigent. Va ser aprovada per unanimitat per l'assemblea.

Dolors Ribas, *secretària de l'ACAT*

CRIDES INSTITUCIONALS

Així com els socis enviem les crides urgents -a través del correu postal- a partir de l'enviament que rebem d'en Joan Soler, tot i que fem constar que les hem conegut a través de l'ACAT, també enviem directament altres crides en nom de la Junta de l'ACAT: són les crides institucionals. Aquestes, també, per casos de tortura, persecució, mort, de persones defensores dels drets humans, generalment a l'Amèrica Llatina.

Pel que fa a les crides institucionals, escollim les de països de parla castellana. Rebem la informació del cas al correu de l'ACAT. Des de fa sis anys només ens dediquem a les crides que ens adreça el Observatorio para la Protección de los Defensores de Derechos Humanos, un programa conjunt de la Federación Internacional de Derechos Humanos (FIDH) i de la Organización Mundial Contra la Tortura (OMCT). Amb les seves informacions, redactem les cartes i les adreçem a diferents responsables del país on ha succeït la situació denunciada. Les enviem per correu electrònic a cadascú per separat: president del govern, ministres, ambaixadors, comandaments locals, jutges... Per a cada cas dirigim uns deu, dotze o més correus reclamant una investigació o la solució del problema. També notifiquem la nostra actuació a El Observatorio. Rebem les respostes i fem el seguiment dels casos on això és possible. Quan ens sembla oportú tornem a respondre'ls, bé insistint en les peticions, bé per demanar que facin un pas més o per donar les gràcies.

De l'Assemblea del 2015 a la del 2016 vam enviar 54 crides. De l'Assemblea del 2016 a la del 2017 vam enviar 57 crides. De l'Assemblea del 2017 a la del 2018 hem enviat 59 crides a: Mèxic (9), Veneçuela (3), Colòmbia (8), Guatemala (7), Hondures (16), Espanya (1), Perú (5), Xile (1), Bolívia (1), Nicaragua (3), Equador (3), El Salvador (1), Argentina (1).

Montse Fenosa i Pilar Lladó, *membres de l'ACAT*

CRISTIANS CONTRARIS A LA TORTURA ES MANIFESTEN PELS PRESOS POLÍTICS

La **FIACAT**, la **Federació Internacional de l'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura**, ha distribuït un comunicat on demana la llibertat dels líders catalans "que actualment estan en presó preventiva injustificada".

Des de la Federació expliquen que el 6 de febrer es va decidir deixar Jordi Sànchez a la presó juntament amb Jordi Cuixart, "tots dos líders d'unes associacions de caràcter pacífic. Estan empresonats des de fa 4 mesos". Al mateix temps, denuncien que el vicepresident Oriol Junqueras i el conseller Joaquim Forn també hi van entrar el novembre.

Segons el text, la societat civil i internacional s'ha mobilitzat per denunciar aquesta acció que qualifiquen de "judici arbitrari". A més a més, informa que l'advocat britànic Ben Emmerson ha fet arribar el cas de l'empresonament al Grup de treball de les Nacions Unides.

La FIACAT recorda que els delictes de rebel·lió i sedició es poden arribar a castigar amb penes d'entre 10 i 30 anys de presó, "un fet que no sembla adequat pels actes no violents que van organitzar els presos polítics", afegeixen que s'està atemptant contra la llibertat d'expressió i el dret de reunió pacífica.

Finalment, i subratllant que Espanya té obligacions en virtut del Pacte Internacional de 1966 sobre els drets civils i polítics, denuncien "la detenció prolongada i arbitrària d'aquests quatre líders catalans en el marc de l'adjudicació de delictes de rebel·lió i sedició. És una mesura desproporcionada i exigim la seva posada en llibertat immediata".

Alba Solé, El Nacional, 27 de febrer de 2018

L'OMCT CRITICA ESPANYA A L'ONU PER LA REPRESSIÓ I L'ÚS EXCESSIU DE LA FORÇA

L'**Organització Mundial Contra la Tortura (OMCT)** ha criticat Espanya davant el Consell de Drets Humans de l'ONU per la repressió i "l'ús excessiu de la força contra protestes pacífiques". En un informe fet públic el 3 de març, l'OMCT situa Espanya al costat de països com Togo, Sudan, Honduras i la República Democràtica del Congo.

L'informe també parla de la repressió contra la societat civil: "Estem preocupats també per la repressió creixent i l'estigmatització dels defensors dels drets de les persones en un bon nombre de països, com ara Mèxic, Grècia, Espanya i França, així com les lleis restrictives que impacten seriosament en els esforços de la societat civil, com per exemple a Hongria".

L'OMCT pregunta a les Nacions Unides quines mesures prendrà per a garantir que els activistes puguin continuar amb les seves activitats a l'exili, perquè els estats no puguin silenciar les seves veus i les de les altres víctimes.

ESTRASBURG CONDEMNA ESPANYA PER MALTRACTAMENT A DOS ETARRES

El **Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH)** ha condemnat avui Espanya pels maltractaments infligits durant el seu arrest i detenció incomunicada als dos membres d'ETA que van atemptar en la T-4 de l'aeroport de Madrid-Barajas, el 30 de desembre de 2006.

La decisió conclou que Espanya va vulnerar la prohibició de tractes inhumans o degradants en el seu aspecte material (el maltractament per si mateix) i processal (no investigar-ho), que recull el Conveni Europeu de Drets Humans.

Quatre dels set jutges de la Sala Tercera van votar a favor que l'Estat indemnitzi els dos demandants, Igor Portu Juanenea i Martín Sarasola Yarzabal, amb 30.000 i 20.000 euros, respectivament, per danys morals.

Els dos terroristes, que compleixen condemna a les presons de Còrdova i Jaén, van ser detinguts al País Basc el 6 de gener de 2008 per agents de la lluita antiterrorista de la Guàrdia Civil. Van al·legar que en el trasllat fins a la caserna d'Intxaurrenondo van rebre "puntades de peu i cops" i posteriorment "van ser colpejats per agents d'intel·ligència". Després de ser examinats l'endemà per dos metges forenses, Portu va ser hospitalitzat i Sarasola conduït a Madrid i posat en detenció incomunicada. Diversos informes mèdics van constatar diverses lesions. Portu va necessitar atenció mèdica durant 27 dies i Sarasola, 14.

L'Audiència Provincial de Guipúscoa va condemnar el 2010 a quatre agents de la Guàrdia Civil a diferents penes "per delictes de tortures greus", que el Tribunal Suprem va anul·lar un any després.

Segons la decisió del Tribunal d'Estrasburg, les lesions "estan prou demostrades", es van produir quan "estaven en mans de la Guàrdia Civil" i la seva existència "no ha estat negada ni pel Tribunal Suprem ni pel Govern". Per això, afegeix, "la responsabilitat ha de ser imputada a l'Estat". I estableix que van ser maltractaments i no tortura, perquè les lesions no van tenir conseqüències a llarg termini i per l'absència de proves concloents sobre l'objectiu del tracte infligit.

Tres jutges de la Sala van publicar una opinió parcialment dissident, en considerar que els dos terroristes van patir tortures i no maltractaments.

Espanya ha estat condemnada pel TEDH onze vegades des de 2004 per casos de maltractaments o per no investigar-los, nou d'ells relacionats amb membres d'ETA.

El Nacional, 13 de febrer de 2018

LA VEU DE HUMAN RIGHTS WATCH

L'organització a favor dels drets humans **Humans Right Watch** ha presentat a París el seu **informe anual**, on hi ha inclòs la violència de l'1-O, la dissolució del govern amb l'aplicació de l'article 155 i la causa contra càrrecs electes per sedició i altres causes. L'informe recull "qüestions clau de drets humans" en més de noranta països i territoris de tot el món que van tenir lloc entre finals de 2016 i novembre de 2017.

"Les autoritats catalanes van impulsar un referèndum d'independència l'octubre de 2017, malgrat que el tribunal constitucional espanyol va ordenar-ne la suspensió i posteriorment el va declarar inconstitucional. La votació es va veure afectada per un ús excessiu de la força per part de la Guàrdia Civil i els policies nacionals", diu l'informe. A més, recorda que l'Alt Comissionat pels Drets Humans de les Nacions Unides va instar les autoritats espanyoles a garantir "investigacions exhaustives, independents i imparcials sobre tots els actes de violència".

De fet, el mateix mes d'octubre Humans Right Watch va fer una investigació concreta sobre la jornada del referèndum d'independència. L'ONG va concloure, a partir de l'anàlisi de vídeos i fotografies, de la versió de testimonis i víctimes de la violència policíaca i de proves mèdiques, que la policia espanyola i la Guàrdia Civil van fer un "ús excessiu de la força".

L'informe anual de Humans Right Watch també recull com el govern espanyol va dissoldre l'executiu català i va "imposar un control directe" el 27 d'octubre. "El novembre -segueix el text- els fiscals van iniciar un procés penal per sedició i altres delictes contra catorze representants del govern català dissolt", recull l'ONG.

Vilaweb, 18 de gener de 2018

UNA CARTA EXEMPLAR

Per la seva exemplaritat humana, publiquem aquesta carta de Josep Lluís Trapero, major dels Mossos d'Esquadra entre 2013 i 2017, a la secretària de l'ACAT. L'agost del 2017 va ser mundialment lloat per la seva gestió dels atemptats a Barcelona i Cambrils. El 28 d'octubre de 2017, el Govern d'Espanya, en aplicació de l'article 155 de la Constitució Espanyola, el va cessar i desplaçar a una feina subalterna.

Barcelona, 20 de desembre de 2017

Us agraeixo les vostres paraules i suport en aquests moments difícils.

No vaig voler ser mai protagonista de res - molt menys en ocasió dels tristos esdeveniments que vàrem patir els dies 17 d'agost i posteriors, però sí em van ensenyar els meus pares a ser una persona decent, honrada i amb valors. I és amb aquests amb els que he intentat governar-me com a persona i dirigir el cos l certament, vaig viure amb orgull -no havent pogut evitar la tragèdia- la resposta de tots els serveis públics i persones que aquells dies s'hi van abocar a ajudar i a mitigar els efectes i el dolor.

Sento pena en copsar com coses molt importants com hauria d'haver estat el respecte i el record a les víctimes han quedat arraconades davant titulars que busquen culpables, errades inventades o qualsevol altra excusa.

Parlo sovint amb el pare d'aquell nen de tres anys que va morir, i això m'ajuda a centrar-me en allò que és important i a veure on és la veritat i la bondat, i on són els interessos espuris de persones sense ànima.

Només el fet que per a vostè i altres persones el treball dels mossos us aportés un petit grapat de pau en un moment de por i d'incertesa, ja dona sentit a la nostra feina.

Espero i desitjo que finalment s'acabi imposant la justícia i la raó que haurien d'impregnar qualsevol sistema democràtic, entre d'altres coses perquè si bé el mal fet ja serà difícilment corregible, sí que em permetrà continuar vivint amb una certa normalitat.

I teniu raó, treballeu cada dia per saber veure els moments bons de la vida, i no deixar-me arrossegar pels que me la volen pintar de gris i de ressentiment.

M'allunyo cada dia més, i prenc aquests tristos moments com una oportunitat de creixement i d'aprenentatge.

En el meu primer discurs com a cap del cos de mossos d'esquadra feia una referència al que volia, no ja com a cap, sinó com a mosso, que fos aquest cos policial en el futur. I apel·lava a una imatge d'un matrimoni passejant tranquil amb els seus dos fills. Deia llavors que nosaltres no érem els protagonistes, sinó una eina. Ells eren els protagonistes, i ells són el sentit de la nostra professió. Continueu essent protagonistes de les vostres vides, i continueu també, cadascú des del seu lloc de treball o a la vida, sigui en una escola, en un hospital, des d'una policia, però també fent un dibuix, un moble o una poesia, treballant per construir un món millor. Aquesta ha de ser l'essència de les bones persones, i el millor llegat que podem deixar per les futures generacions.

Josep Lluís Trapero i Álvarez
Major

CADENA PERPÈTUA PER ALS PILOTS DELS VOLS DE LA MORT ARGENTINS

La versió argentina de l'Audiència Nacional de Madrid són els jutjats de Comodoro Py, un edifici situat a tocar del port de Buenos Aires. Per Comodoro Py han desfilat aquests últims anys els genocides més sanguinaris que van actuar durant la dictadura militar, del 1976 al 1983. Des de Jorge Rafael Videla, excap de la primera Junta Militar, i que va morir a la presó el 2013, fins al capità de la marina Alfredo Astiz, un dels últims exmilitars a ser condemnat a penes de cadena perpètua per la justícia federal argentina. Però fins ahir encara en faltava un dels més destacats.

Conegut com l'àngel de la mort, el capità de fragata Astiz va ser el cap de l'ESMA, la sinistra Escola de Mecànica de l'Armada de Buenos Aires, el centre de detenció il·legal més gran que va funcionar durant la dictadura. Aquí milers d'homes i dones van ser torturats i assassinats. I desenes de dones hi van donar a llum els seus fills, que després van ser entregats a famílies de militars o d'afins al règim dictatorial. I per totes les atrocitats i crims contra la humanitat que es van cometre en aquest centre de detenció passarà la resta de la seva vida empresonat, amb més d'una condemna a cadena perpètua a l'esquena.

El capità Astiz formava tàndem sanguinari amb un company d'armes de la marina: Jorge Acosta, més conegut com el tigre Acosta. Plegats van dissenyar, planificar i executar els anomenats vols de la mort, la manera com la dictadura militar va eliminar milers d'opositors al règim. En el judici fet aquests últims cinc anys s'ha escoltat el testimoni de 400 torturats a l'ESMA. I ha quedat demostrat com actuaven Astiz, Acosta i els seus escamots contra els militants d'esquerres. Un cop detinguts, eren traslladats a l'Escola de Mecànica de l'Armada. Allà eren interrogats i torturats. Després, drogats, se'ls feia pujar en avions de la marina i, semiinconscients o ja morts, eren llançats en ple vol al Río de la Plata. Es calcula que 4.000 persones van ser assassinades amb aquests vols de la mort.

Però res de tot això sembla haver afectat el capità Astiz. De fet, mai se n'ha penedit. I ahir va escoltar sense ni immutar-se la condemna a cadena perpètua. Estava envoltat dels pilots que van comandar aquells vols sobre les aigües del Río de la Plata: exoficials de l'Armada a les seves ordres, que també han rebut penes de presó per a tota la vida. Onze més, dels 66 imputats originàriament, han mort al llarg del judici o mentre estaven empresonats.

La lectura de les sentències contra la cinquantena d'exoficials de la marina va aplegar davant els jutjats federals de Buenos Aires desenes de víctimes de la dictadura militar i els seus familiars i amics. També representants i membres d'organismes de defensa dels drets humans, que van seguir a través d'una pantalla gegant amb alegria i amb senyals de victòria cada condemna a presó. Com si fos un cartró en una partida de bingo, les Abuelas de Plaza de Mayo anaven marcant amb un bolígraf les 54 cares dels genocides sentenciats en uns fulls repartits entre els assistents. "Aquestes condemnes reforcen el sentiment que tenim una part important dels argentins contra les atrocitats que es van cometre aquells anys", destacava l'escriptor i activista pro drets humans Eduardo Jozami, visiblement emocionat.

Fins a 30.000 persones van perdre la vida durant l'última dictadura militar argentina. I uns 500 nadons van ser arrencats dels braços de les seves mares assassinades. La gran majoria són ara homes i dones d'uns 40 anys que desconeixen la seva veritable identitat. Un total de 125 ja s'han retrobat amb els seus veritables germans i avis. Però encara queda molta feina per fer.

Joan Biosca, Ara, 1 de desembre de 2017

DONAR LA PRÒPIA VIDA

El desconeixement o la falta de recursos fa que moltes famílies africanes encadenin els seus parents amb malalties mentals. Grégoire Ahongbonon ha dedicat la seva vida a trencar aquestes cadenes i donar als malalts una vida millor.

Com pot un reparador de pneumàtics acabar ajudant 70.000 malalts mentals a recuperar la seva dignitat? Com pot un home sense estudis superar les supersticions del seu poble i obrir-se als més marginats? Com pot un empresari arruïnat acabar fundant 15 hospitals en dos països de l'Àfrica? Ni el mateix Grégoire Ahongbonon, que ho ha viscut, sap respondre-ho del tot. O, almenys, no amb paraules. Però la seva mirada, els seus gestos i el seu to de veu en parlar dels seus malalts diuen molt. El secret d'Ahongbonon és veure els altres com a germans i estimar-los costi el que costi.

Mirant enrere, s'imaginava que la seva vida seria així?

Tot el que he fet a la meua vida em sobrepassa totalment. No tinc estudis. Mai havia estat en un hospital psiquiàtric abans de dedicar-me als malalts i mai hauria imaginat que viuria la vida que tinc ara.

Com comença la seva història?

L'any 1971, amb 19 anys, vaig començar a treballar com a reparador de pneumàtics. Em vaig guanyar molt bé la vida, vaig tenir sis fills... La vida m'anava bé i, amb els anys, fins i tot vaig arribar a tenir una petita flota de taxis.

Quan va canviar tot?

Va ser després d'uns moments de gran penúria. Jo, que havia conegut la riquesa i l'èxit en la feina, ho vaig perdre tot. Vaig començar a viure una vida molt miserable i vaig patir una depressió. Vaig estar a punt de suïcidar-me.

Com se'n va sortir?

Vaig anar a l'església i un sacerdot missioner em va acollir. Ell em va ajudar molt, i un dia em va recomanar fer un pelegrinatge a Jerusalem.

Què hi va viure, allà?

El sacerdot que ens acompanyava va pronunciar un sermó que em va impactar molt. Deia que cada cristià ha de posar una pedra per construir l'Església. I aquí va néixer en mi una pregunta: quina és la pedra que he de col·locar jo? I aquesta és la pedra que vaig començar a buscar.

L'ha trobat?

Encara avui segueixo buscant. Però en tornar de Jerusalem vaig començar el camí per fer-ho. Visitava els malalts, els empresonats... L'any 1990 comença la meua història amb els malalts mentals. Jo els veia pel carrer i no els prestava atenció. Com tothom. Perquè per a nosaltres, a l'Àfrica, els malalts mentals són els oblidats dels oblidats.

I què li va fer canviar la mirada?

El que va passar és que un dia vaig veure un malalt nu que estava buscant entre les escombraries. Sempre havia vist situacions així, però aquesta vegada el vaig veure d'una altra manera i vaig aturar-me.

Què tenia aquell home de diferent?

No res. Però em vaig adonar que el Jesús que jo buscava a les esglésies era el mateix que era allà davant meu: patint a través d'aquells malalts. I és així com vaig començar a prendre partit. Què fa que a l'Àfrica les persones amb malalties mentals estiguin tan desprotegides?

Els malalts mentals estan maltractats perquè no hi ha estructures estatals per poder-los tractar. A més, tothom els considera persones posseïdes pel diable. Estan abandonats de tothom. Els hospitals psiquiàtrics són molt poc freqüents, a l'Àfrica. I si no tens diners, ningú t'atén. Llavors, l'única solució que troben els familiars és encadenar-los.

Vostè s'ha dedicat a trencar aquestes cadenes.

Sí. I amb l'Associació Saint Camille de Lellis hem fundat deu centres per a malalts mentals a la Costa d'Ivori i cinc més al Benín. També els ajudem a reintegrar-se a la societat i a les seves famílies.

Com es trenca aquesta barrera d'ignorància i por cap als malalts?

Per trencar aquesta barrera primer cal considerar-los com a homes i dones. I cal estimar-los. I cal donar-los confiança. El més important és sobretot la confiança. Cal saber que aquests malalts tenen saviesa. I cal ajudar-los a mostrar aquesta saviesa.

Saviesa? Què aprèn vostè d'ells?

Moltes coses! Els malalts són per a mi una gran riquesa. De veritat li dic que ja no puc viure sense ells. Al final, nosaltres no som diferents dels malalts. I encara diria més, fins i tot és més fàcil viure amb els malalts mentals que viure amb les persones que es consideren sanes.

¿Ha vist millorar la vida d'aquests malalts tractant-los així?

Per descomptat! Haurien de veure el que són capaços de fer ara. Són ells mateixos els que dirigeixen els centres. Són ells els primers responsables de tots els centres. Ara estan casats, treballen per a la societat... Molts són ara professors o treballen en altres serveis. Evidentment, continuen prenent la seva medicació, però ara poden tornar a tenir una vida completament normal.

D'on treu aquesta força interior que el caracteritza? Com pot dur aquesta vida de servei i superar els prejudicis?

La trec, en gran part, de la meva fe. I el paper de la fe en la meva vida és l'amor. Per a mi l'amor significa que quan s'estima l'altre no es té por de donar la pròpia vida.

P.J. Armengou, Ara, 28 de desembre de 2017

CAMÍ DE LA CREU AMB ELS CRUCIFICATS

Aquest conjunt de meditacions i de pregàries es basa en casos concrets de violació dels drets humans que han arribat a les mans de l'ACAT. Aquí n'ofereim uns quants exemples. El text complet, elaborat per la nostra sòcia Montserrat Llopart, i amb infografia de Joan Puig Reixach, per a la Setmana Santa, es pot trobar a la pàgina web de l'ACAT.

El nostre món està ple d'esglésies cristianes, on hi trobem la imatge de Crist crucificat. I també està ple de persones que sofreixen, crucificades per la desgràcia, les injustícies i l'oblit: malalts que no poden ser atesos, dones maltractades, ancians ignorats, infants explotats, immigrants sense papers ni futur, camps de refugiats en situacions precàries, persones en l'atur, famílies desnonades, persones ofegades en el seu remordiment, homes i dones torturats de la manera més cruel, víctimes aïllades en els corredors de la mort, en llarga espera d'un tràgic final...

Aquesta creu plantada a tot arreu del món és la memòria commovedora d'un Déu crucificat que s'identifica en tots ells.

El crit angoixant de Jesús a la creu, abans de morir, extremí la terra... Va ser un crit de protesta i perdó; però –sobretot– d'esperança.

En l'amor de Jesús crucificat hi és Déu mateix, que –identificat en tots els que pateixen– crida contra totes les injustícies, tortures i abusos de tots els temps.

Déu sofreix amb nosaltres i això ho canvia tot.

(1ª ESTACIÓ: JESÚS ÉS CONDEMNAT A MORT)

A la Xina, Li Ming-Cheh, militant taiwanès, és director d'una ONG que ajuda, des de fa anys, a organitzacions de la societat civil i militants. Havia escrit, promovent els valors democràtics i un sistema multipartits. Va ser detingut i està incomunicat. Pot ser condemnat a cadena perpètua.

Jesús: Tu també vas haver de passar pel tràngol de declarar davant un tribunal i escoltar la teva condemna. Per què?... Quin era el teu delicte?...

Senyor: Recorda't de tots els homes i dones que, com Tu, sentiran impotents la seva condemna. Dóna'ls força per resistir aquest tràngol i fes que nosaltres no els oblidem mai en la nostra pregària.

(11ª ESTACIÓ: JESÚS ÉS CLAVAT EN LA CREU)

A Burundi, Germain Rukuki, antic director de l'ACAT-Burundi, que va ser suprimida a finals del 2016 per les autoritats de Burundi, ha estat detingut arbitràriament.

Germain Rukuki és també membre de l'Associació de Juristes Catòlics de Burundi i President de "Njabutsa Tujane", associació comunitària dedicada a lluitar contra la pobresa i la fam, a través de la producció agrícola-ramadera i a la millora de la salut de la població.

Es tem que la seva detenció arbitrària no tingui més finalitat que la de sancionar les seves activitats en defensa dels drets humans.

Ell -i la seva família- estan clavats a la creu d'una injusta repressió.

Jesús: "Per què t'han clavat a la creu?... Quin mal havies fet?... Per què els qui t'aclamaven el diumenge ara volen la teva mort?..." No tenim més que una resposta: "Estimar a tothom i fer el bé"... Quina causa més injusta!..."

Senyor: Mira a Germain Rukuki i a totes les ONG, que troben tants impediments en el seu camí solidari i estan clavats a la seva creu de manca de llibertat, per lluitar per una societat més justa.

Que nosaltres no els oblidem mai en la nostra pregària i puguin sentir el nostre escalf d'estimació i solidaritat en les seves causes.

(14ª ESTACIÓ: JESÚS ÉS SEPULTAT)

A Mauritània, Abdellahi Matalla Saleck i Mousa Bilal Biram, militants de la Iniciativa per a la Ressurgència del moviment Abolicionista, estan detinguts en una presó aïllada, en ple desert, al nord de Mauritània. No poden rebre cap visita i no tenen cap relació amb la resta del món. Han estat condemnats injustament per haver participat en una concentració no armada, destinada a defensar els habitants d'un barri de barraques contra una expropiació. Ells neguen la seva participació en aquesta manifestació. Han estat objecte de tortures.

La seva situació és greu, perquè al ser aquesta presó molt aïllada (a 1.200 kilòmetres del seu domicili) la seva família i els advocats no poden anar a visitar-los freqüentment, a causa de la distància i dels perills del viatge, a través d'una carretera no segura.

És com estar sepultat en una tomba...

Jesús: Van posar el teu cos sense vida en un sepulcre, però el teu lloc no era el sepulcre. Tu ets Déu de Vida, no de mort ni de morts. Tu vas venir a portar la Llum al món i a portar la germanor, la joia i la pau. I això quedava complert amb l'esclat de la teva Resurrecció. Senyor: Tu saps que, en moltes ocasions i en molts casos, en la nostra societat, alguns governs voldrien que les denúncies i la lluita en defensa dels Drets Humans i les injustícies, quedessin en una tomba tancada.

Que sempre siguem valents en lluitar a favor de la justícia i la veritat. Que siguem imatge viva de la teva misericòrdia.

REFLEXIÓ FINAL

Senyor Jesús: T'hem acompanyat en el teu camí de dolor, al costat dels nostres germans sofrents, en el camí del seu calvari particular.

Al peu de la teva creu, Senyor, mirem els teus ulls apagats i et diem que nosaltres, amb el nostre fer de cada dia, d'estimació i servei als germans, volem retornar-los-hi la llum.

Al peu de la teva creu, no podem restar adormits. Després de la teva mort en ella, la creu ja no és una creu nua. És la teva, la de Crist i la de tota la Humanitat sofrent.

Un dia, la gran esperança per al sofriment dels homes i dones que, en aquest món estan patint, seran les paraules que llegim a l'Apocalipsi, 21, 4: "Déu mateix, eixugarà les llàgrimes dels seus ulls, en aquell lloc on no existeix la mort, ni el dol, ni crits ni sofriment".

Nosaltres et diem, Senyor, que la joia de la teva Resurrecció serà el "motor" per a estimar; i, en tot el que ens sigui possible, fer menys dolorós el camí de molts germans.

INVITACIÓ A LA PREGÀRIA

La duresa i la crueltat dels homes ens té trastornats.
És molt amarg aquest calze que els torturats han de beure, Senyor.
Repugna a la naturalesa i vénen fàstics i angoixes
en veure tant sofriment.
Defalleix la fe, Senyor, i estem astorats.

Però, vós hi sou per a sostenir la fe que trontolla.
Vós hi sou per a donar-nos seguretat quan dubtem.
Hi sou per a mirar amorosament els qui repeteixen la vostra Passió.
Hi sou en els moments de defallença per a donar-los confort.
Hi sou perquè els estimeu més que mai.

Nosaltres ens sentim incapaços de fer res ben fet,
Però volem estimar i alleujar en el possible
els sofriments dels nostres germans
que se senten vexats i acorralats.

Sentim sobre nostre tot el pes de la culpa
de la duresa i l'odi de l'home torturador.
Perdoneu, Senyor, tanta maldat,
I feu que una mica de misericòrdia penetri
la pedra dura del seu cor.

Sosteniu-nos. Som completament impotents;
res no podem fer sense el vostre ajut.
De res no som capaços si la vostra Gràcia
no ve a donar-nos força;
la força de la pregària suplicant.

Manteniu-nos fermes amb les mans alçades, com feia Moisès.

Amén

Pregària escrita per la nostra associada Rosa Burunat (a.c.s.)

ACAT

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

Web: <http://acat.pangea.org>

Correu electrònic: acat@pangea.org

Donatius cte. (NOU NÚMERO): 3025 0002 47 1433331464